

Zadanie 76

Maciej Korpalski

Treść: Pokaż że istnieje takie $c > 0$, że dla każdego $m \in \mathbb{N}$ istnieją $n > m$ i $L \subseteq \Sigma^*$ takie, że minimalny DFA rozstrzygający L ma n stanów, zaś każdy DFA rozstrzygający $L_{1/2}$ ma przynajmniej cn^2 stanów.

Rozwiązanie: Pokażemy, że dowolna stała $c < \frac{1}{4}$ będzie odpowiednia. Ustalmy więc $m \in \mathbb{N}$. Niech $\Sigma = \{0, 1\}$ oraz $L = \{w \in \Sigma^* : |w|_1 = n - 2\}$. Jakiekolwiek n zostanie dobrane zostanie pokazane później. Skróceniowo opiszemy automat rozpoznający ten język. Język L jest rozpoznawany przez automat mający n stanów $q_0, q_1, \dots, q_{n-2}, q_{n-1}$. Stan przechowuje informacje o tym, ile jedynek zostało wczytanych (ostatni stan pamięta, że zostało wczytanych ich zbyt dużo i nie można go zmienić). Akceptujący jest stan q_{n-2} . Wczytanie zera nie zmienia stanu, wczytanie jedynek zmienia stan na następny lub w wypadku ostatniego stanu (q_{n-1}) nie zmienia go (piekło żuczków!). Automat ten jest minimalny, gdyż słowa 1^i dla $0 \leq i \leq n - 1$ nie mogą znaleźć się w tych samych stanach w dowolnym automacie rozpoznającym L (a jest ich n).

Dla wygody oznaczeń ustalmy $N = n - 2$. Pokażemy, że automat rozpoznający $L_{1/2}$ ma co najmniej $\frac{N^2}{4}$ stanów (więc będzie istniało $n > m$ takie, że $\frac{N^2}{4} \geq cn^2$ i takie n dobierzemy). W tym celu wystarczy pokazać, że relacja $\sim_{L_{1/2}}$ zawiera przynajmniej tyle klas abstrakcji.

Rozważmy zbiór słów $A = \{1^k 0^l : 0 \leq k \leq \frac{N}{2}, 0 \leq l < N - 2k\}$ (chodzi zasadniczo o słowa mające taką liczbę jedynek i nie-jedynek, kolejność znaków nie ma znaczenia). Policzmy najpierw ile takich słów jest, a później pokażemy, że należą one do innych klas abstrakcji relacji $\sim_{L_{1/2}}$.

Rozważmy najpierw $N = 2N'$. Dla każdego k w zbiorze A jest dokładnie $N - 2k$ słów. Mamy wtedy:

$$\begin{aligned} |A| &= N + N - 2 + N - 4 + \dots + 4 + 2 + 0 \\ &= 2(N' + N' - 1 + N' - 2 + \dots + 2 + 1) = 2 \frac{N'(N' + 1)}{2} \geq \frac{N^2}{4}. \end{aligned}$$

Rozważmy teraz $N = 2N' + 1$. Tutaj:

$$\begin{aligned}
|A| &= N + N - 2 + N - 4 + \cdots + 5 + 3 + 1 \\
&= 2N' + 1 + 2N' - 1 + 2N' - 3 + \cdots + 5 + 3 + 1 \\
&= N' + 1 + 2(N' + N' - 1 + N' - 2 + \cdots + 2 + 1) = N' + 1 + 2 \frac{N'(N' + 1)}{2} \geq \frac{N^2}{4}.
\end{aligned}$$

Więc $|A| \geq \frac{N^2}{4}$ niezależnie od wyboru N .

Pokażmy teraz, że jeśli słowa $w_1, w_2 \in A$ nie są równe, to są w różnych klasach abstrakcji relacji $\sim_{L_{1/2}}$. Zauważmy najpierw, że wszystkie słowa ze zbioru $|A|$ nie są akceptujące (ponieważ $l + 2k < N$, czyli słowo $1^k 0^l$ nie może być połową słowa mającego N jedynek).

Założmy najpierw, że $|w_1|_1 \neq |w_2|_1$. Możemy bso przyjąć, że $|w_1|_1 < |w_2|_1$. Dokładając wtedy $M = N - |w_1|_1$ jedynek do obu słów mamy $w_1 1^M \in L_{1/2}$ oraz $w_2 1^M \notin L_{1/2}$. Słowa w_1 i w_2 muszą więc być w innych klasach abstrakcji relacji $\sim_{L_{1/2}}$.

Rozważmy teraz dwa słowa w_1, w_2 takie, że $|w_1|_1 = |w_2|_1$, ale bso $w_1 < w_2$. Dołóżmy do obu słów $M = N - |w_2|_1 - |w_2|$ zer. Mamy wtedy $w_2 0^M \in L_{1/2}$, ale $w_1 0^M \notin L_{1/2}$, ponieważ $w_2 0^M 1^{M+|w_2|} \in L$ i $w_1 0^M 1^{M+|w_1|} \notin L$. W takim razie żadne dwa różne słowa ze zbioru A nie są ze sobą w relacji $\sim_{L_{1/2}}$. Co kończy dowód.